

MUHAFAZA ETMEK

“Bab-ı hıfz ve hafızıyet olup ism-i Hafız ve Rakib'in cilvesidir.”(1)

Hıfz, “**korumak, muhafaza etmek**” demektir ve mastardır. **Hâfiz**, muhafaza eden, koruyan, unutmayan mânasına gelir ve isimdir. **Hafızıyet** ise “**hıfz edicilik, koruyuculuk, koruma vasfına sahip olma**” demektir; hal, şe'n, kabiliyet bildirir. Cenâb-ı Hak hakkında “**kabiliyet**” kelimesi yerine “**şe'n, şuûnât**” kelimeleri kullanılır.

“Kim zerre kadar hayır işlese onu görür (görecek). Ve her kim zerre kadar şer işlese onu görür (görecek).” (Zilzal, 99/7, 8)

meâlîndeki ayet-i kerîmede bu hakikat nazara verilmektedir. Ayette geçen **görme** olayı, mahşerde “**amel defterlerinin görülmesi**” mânasınadır. Orada herkes, bu dünyada işlediği her amelin kaydedildiğini, muhafaza altına alındığını görecektir.

“Görmeyi”, “cehennemde ceza görme” şeklinde anlamak doğru olmaz. O taktirde, peygamberler ve bazı seçkin kullar dışında her müminin mutlaka cehenneme uğraması gerekir. Böyle olmayacak, mîzanda sevapları günahlarını aşanlar, doğrudan cennete gideceklerdir.

Rakîb, en ince teferruatına kadar murakabe eden, gözetleyen demektir. İnsana müekkel olup onu murakebe eden çok melekler vardır. Bunların büyük kısmı, müfettişler gibi insanı sürekli gözetler, temaşa eder, tefekkür ederler. Bir kısmı da günah yahut sevap olan amellerini kaydederler. Bu ikincilere hafaza melekleri denir.

Cenâb-ı Hakk'ın, bütün fiilleri gibi murakabesi de insanlarınkine asla benzemez. O'nun murakabesi ilme ve kudrete dayanır. Yani, insan bir iş yaptığı zaman Allah'ın kendisine verdiği kuvvetle yapar. Hayır ve şerri Allah yarattığına göre, O'nun bilmesi yaratarak bilmedir. Bu yaratma ile birlikte kulun işlediği ameli murakabe de etmektedir.

(1) bk. [Sözler, Onuncu Söz, Yedinci Hakikat.](#)